

שימנעו את פלישתם בדרך זו. בעתונות המצרית לא נתפרסמו כמעט כל ידיעות על אמצעי ההתגוננות שנקטו בהם בסודאן. לשאלה בענין זה בבית הנבחרים השיב מוחמד מחמוד שממשלת מצרים לא הזניחה את סודאן, אלא שפעולותיה נשמרות בסוד. ברם, בזמן האחרון חלה הטבת יחסים בין אנגליה ואיטליה, והדבר במילא גרם להטבת יחסי מצרים ואיטליה.

7. התגוננות פסיבית

פעולותיה של מצרים בשטח זה הן נכרות, אם כי יסוד ההפגנה לא נעדר בהן. במשך החדשים האחרונים נערכו ללא הפסק תמרוני התגוננות שונים בכל רחבי הארץ. אורגנו קורסים רבים לעזרה ראשונה וללימוד דרכי ההתגוננות מהתקפות מן האוויר. עשרות אלפים מצרים השתתפו בקורסים האמורים בקהיר בלבד. נחפרו מקומות מחבוא רבים בחלקיה השונים של המדינה, ונקנו כמה מאות אלפים מסכות גז. בראשית חודש יוני נערכו תמרוני האפלה בקהיר וסביבותיה, על שטח של 4,000 מילים מרובעים המיושבים במליון נפשות וחצי. התמרונים נסתיימו בהצלחה מלאה. אוירוני האויב לא הבחינו בשום מרכו ממרכיבי החשובים של הבירה. הצי הבריטי ערך תמרוני נסיון לכיבוש אלכסנדריה. הצי המגן הצליח להתגבר על הצי המתקיף. בגלל פעולותיה המאומצות של הממשלה המצרית בשטח ההתגוננות הפסיבית הוטב מצב הרוחות בארץ, ורגשי הפחד, אשר השתלטו על המצרים כמה חדשים לפני כן, פחתו בהרבה.

לויטננט-קולונל ה. ג. גרין

בטליון הרגלים הטריטוריאלי - אימונו ותרגולו

המאמר הניתן מטה לקוח מהמאסף החצירשמי "החיל האווירי", שיצא לאור באנגליה בקיץ 1939. ענינו של המאמר לקורא העברי בזמננו הוא בכך, שהיילי הצבא הטריטוריאלי באנגליה הם אורחים מתנדבים, העושים את אימונם בשעות החופש שלאחר העבודה - המערכת.

מטרתו של האימון הצבאי היא הכשרת הצבא למלחמה. המטרה הסופית היא - נצחון במערכה.

מטרה זו צריכה להיות תמיד לעיני המפקד בצבא הטריטוריאלי, כי בגלל קוצר-הזמן שברשותו לשם אימון אנשיו, הרי השאלה שעומדת לפניו תמיד היא לא מה עליו ללמד, אלא, מה עליו להשיג. הזמן הוא, אויבו הגדול של המפקד. משך הזמן, המוקדש לאימון בצבא הטריטוריאלי, - (שעה עד שעתיים תרגול בערב במשך השבוע, "סופי-שבוע" - בהזדמנויות, והמחנה של שבועיים בקיץ) - הריהו קצר כל כך, שהדרכת היסוד בעיקרי האימון הצבאי מהוה בעיה החובעת מחשבה ותשומת לב מתמידות.

משום כך, שונה בהכרח האימון של הצבא הטריטוריאלי מזה של הצבא הסדיר, אם כי בשניהם שואפים לאותן התוצאות. האימון בצבא הטריטוריאלי מתוקן כך.

שאחרי הקריאה אל הרגלי, יידרש זמן קצר ביותר כדי להשלים את ההכשרה לקרב. המגמה היא, איפוא: להכשיר בתוך כל יחידה מספר גדול ככל האפשר של מאמנים (leaders) ואנשי-מקצוע לא רק לשם אימון טירונים חדשים בתוך היחידה, אלא גם לשם כך, כי בפרוץ מלחמה, ימצאו המדריכים המוכשרים, שיהיו את הקדרים לאימון התגבורות והיחידות החדשות שתוקמנה אז.

העיקר הראשון של האימון הוא להקנות לכל חיל וחיל ידיעה יסודית של תפקידיו; העיקר השני הוא ללמדו לפעול בצותא עם חבריו ליחידה. לפיכך מחלקים את שנת האימון לשתי תקופות:

א. אימון אישי; ב. אימון קיבוצי.

תכלית אימונו של הפרט היא הכשרת החיל לתפקידים שיוטל עליו למלאותם במלחמה כאחד מאנשי יחידת-המשנה הזעירה. מטרת האימון הקיבוצי היא להכשיר את יחידות-המשנה הללו, וכן את הפורמציית הגדולות ביותר, לתמרון ולשיתוף פעולה בקרב.

בפרק זה יתואר האימון בתוך בטליון הרגלים הטריטוריאלי בימי שלום. סקירה קצרה על ארגונה של יחידה זו תועיל להבהיר את הדברים. המטה של הגדוד מרכיב ממפקד, סגן המפקד, השליש, אנשי התזמורת (המשמשים במלחמה כנושאי אלונקות), כיתת הריגול ומבחר מגוון של שלישים, שוטרים, לבלרים ושמשים. הגדוד עצמו מתחלק לחמש פלוגות. ארבע מהן שוות בהרכבן, והן קרויות פלוגות רובאיות (rifle companies). כל פלוגה מתחלקת לשלוש מחלקות וכל מחלקה - לשלוש כיתות. הפלוגה החמישית («פלוגת המטה») שונה מהשאר; היא גדולה מהפלוגה הרובאית יותר מכפלים ומכילה את אנשי המקצועות השונים. זוהי בקיצור, צורת ארגונו של הבטליון. להלן יתואר ביתר פירוט כל חלק וחלק לחוד ויבורר אימונו.

נקה לדוגמה את החיל תומי אַטְקִינְס * המצטרף ליחידה כטירון, ונעקוב אחריו במשך שתי השנים הראשונות של שירותו.

ביום הראשון להצטרפותו, נעשית חקירה מדוקדקת בנידון הכשרתו התכנית בחייו האזרחיים, כדי שאפשר יהיה לנצל ניצול תכליתי מלא כל ידיעה או נסיון מיוחד שיש לו. אם, למשל, תומי אַטְקִינְס הוא נהג מאומן, אין משתמשים בו כטבח, אלא מספחים אותו למחלקה מס' 4 או מס' 6 של פלוגת המטה. כללו של דבר, הוא נשלח למלא תפקיד שבו יביא את התועלת הגדולה ביותר.

אולם במקרה דנן, הטוראי אַטְקִינְס אין לו כל הכשרה מיוחדת, והוא נשלח לפלוגה רובאית. נותנים לו את תלבושתו וציודו, מסבירים לו ומראים אותו את השימוש בהם, מספרים לו בקצרה את ההיסטוריה הצבאית של היחידה שאליה צורף, כדי לעורר בו התלהבות ורגש גאווה על גדודו ועל עצמו, שזכה להשתייך לו. כי זהו אחד היסודות של המשמעת הצבאית. מבארים לו את מבנה הגדוד ואחר מצרפים אותו לכיתה כת 6-7 אנשים שבראשם עומד מדריך, אף הוא מהצבא הטריטוריאלי, הניגש לאימון-הפתיחה שלו. מראים לטירון את כלי הנשק שהוא עתיד להשתמש בהם במלחמה, והם: הרובה, המקלע «בֶּרְנֶן», המרגמה של 2 אינצ'ים, הרובה האנטי-טנקי ורימון היד, ומתחילים ללמדו את השימוש בהם.

בסיסו של כל אימון בנשק הוא הרובה, ולכן מלמדים את הטירון את עיקרי-

* תומי אַטְקִינְס - שם חיבה מקובל באנגליה, המציין כל חייל בריטי אלמוני. - המערכת.

כל ידיעות
נבחרים השיב
שמרות בסוד.
הדבר במילא

ההפגנה לא
גוננות שונים
י. ההתגוננות
קהיר בלבד.
מאות אלפים
זיה, על שטח
נים נסתיימו
זחשוכים של
מגן הצליח
זלה המצרית
ושר השתלטו

יגולו

שמי מהחיל
בו של המאמר
הטריטוריאלי
וימונם בשעות

רה הסופית

כי בגלל
תמיד היא
של המפקד,
ויים תרגול
ם בקיץ) -
ה התובעת

צבא הסדיר,
מתוך כך,

היריה בנשק זה. מהרובה הוא יורה את יריותיו הראשונות במקום הזעיר שבאולם-
האימון, ואחרי-כן במטוח הפתוח. עליו להכיר את המנגנון של כל כלי-הנשק
האלה ולהיות בקי בשימושם. הרובה האנטי-טנקי הוא נשק חדיר כל כך שמעטים
המטנחים שבהם אפשר להשתמש בבטחון לשם אימון בנשק זה. לפי שעה נוהגים
להתאים לרובה זה קנה המאפשר להשתמש בו במטוח הזעיר בכדורים מקליבר
0.22. מלמדים את הטירון את הטיפול בנשק, את תורת אש הרובים, אימון
הראיה, אומדנת מרחקים, ציון מטרות והבחנתן, בקורת האש וידיעות אלמנטריות
על הספקת התחמושת בשדה הקרב. הואיל וכל אחד לומד יותר מהר בדרך ראיה
מאשר בדרך שמיעה, משתמשים במידה מרובה יותר בשיטת ההצגה. השיטה הנונת
תוצאות טובות ביותר היא זו, המצרפת את שיטת ההצגה והחיקוי לשיטת השאלות
והתשובות. שיטה זו מרגילה את הטירון לפתח את כח מחשבתו, ולא לסמוך על
כח זכרונו בלבד.

זו המסגרת של האימון בנשק; ומיד, תוך שילוב בכל האימון הזה, באה
ההדרכה בהתגוננות בפני גזים. מתחילים בזה כבר מהתחלה, כדי שיתרגל הטירון
לרעיון, שיתכן כי ישתמשו נגדו בגזים, ויהא בקי בדרכים השונות של ההתגוננות
בפניהם, וכדי שיתמחה בשימוש ציודו האנטי-גזי.

לאחר גמר תקופת האימון האישי מתחיל השלב השני של האימון השנתי -
האימון הקיבוצי. מטרת האימון הקיבוצי, כפי שכבר צוין, היא לאפשר לחייל לפעול
כאחד מן הקבוצה ולשתף בפעולת קבוצתו את הידיעות, שרכש כבר בתקופת אימונו
הראשונה. אף על פי שאי-אפשר בשום אופן לבנים בתנאי שלום את המתיחות
והלחץ של הקרב, מהוים, בכל זאת, התמונים המעשיים של הגייסות בשדה, נסיון
רבי-ערך ומשמשים מבחן להוראה התיאורטית שקדמה להם. עד כמה שאפשר
משתדלים לעשות את האימון הזה בשדה בריחוק מקום מ-אולם התרגול, אם כי
מאליו מובן שלעמים קשה הדבר, ביחוד בערים הגדולות. נוסף על האימון הטקטי
ממשיכים את אימונו של החייל בנשק, בשבתות הוא יוצא למטוח הפתוח לירות
את מנת-היריות שלו ולנסות למעשה, אגב שימוש ברובה ובמקלע ה-ברנ', את
אשר למד באולם האימון ובמטוח הזעיר.

מהירות האימון מוסיפה והולכת עם התקרב מועד מחנה הקיץ. השבועים
הללו באהלים הם שיאה של שנת האימון. לפני היציאה למחנה עוברים קציני
הגדודים על פני כל השטחים שנועדו לאימוני-שדה, ומכינים במחושב את התכניות
והתרגילים שצוינו לשם אימון של היחידות השונות, - הכיתות, המחלקות, הפלוגות
והגדודים, - בעיקר לתועלתם של מפקדי היחידות הללו, כי בין תעודותיו המיוחדות
של המחנה הוא אימון המפקדים.

קרוב לדאי כי בימי המחנה ילמד מיועצו אטקינס את פעולות-הלילה. עם
התפתחות הסיוור מן האויר הולכת ונעשית תנועת הצבא לאור היום קשה ביותר,
וכדי להפחית את סכנת ההפצצה והאש מצד האויב, נעשות פעולות רבות יותר
ויותר תחת מצטה האפלה.

אף בפעולה של יחידה קטנה ביותר הכרתי אימון רב-בתרגילי-לילה, כדי
להמנע מאגדרלמוסיה ואי-סדר. פעולה כגון התקפה או נסיגה בלילה עלולה
להצליח רק אם כל המשתתפים בה חזרו עליה פעמים רבות קודם לכן. שום הפלגה
באימון תיאוריטי לא תוכל למלא את חסרונה של העבודה המעשית במקצוע מיוחד
זה. ובהיות הקשיים לביצועה של פעולה זו במשך העבודה הרגילה עצומים מאד,

מן ההכרח
המח
של ענין ו
ששלטה בו
והענין המ
לעשות אה
אחר
השניה. מ
ניכרת ומר
בעתיד. ב
מבקרים י
ההוראה כ
שילמד, ו
רבה רובו
מנת ללמד
רבים נוס
שבצבא, ו
אומדנת מ
רק נגע ו
נעשה ית
כפעם, כד
שהתקדם ו
אותו ללנ
דרגה בקן
להניד, א
עד כמה
עד
בדבר חבו
מקבלים ו
ובטקטיקה
רא
בלי שירו
הקרבת ס
וטלפון ב
עד שרמו
יחידות-אי
הרשמי, נ
מאד, כי
מוכנים ל
ביותר מ
או
בשעת מ

מן ההכרח הוא לעסוק במקצוע זה בימי המחנה במידה רבה ביותר שניתנת להתגשם. המחנה השנתי אינו רק עונה של עבודה ואימון מרובים, אלא גם תקופה של ענין והנאה אמיתיים לנלהבים, והרי הצבא הטריטוריאלי לפי שיטת ההתנדבות ששלטה בו עד עכשיו כולו אנשים נלהבים. החברות, החיים הבריאים בחיק הסבע והענין המתעורר בלב עיי תרגילים מחושבים ומתוכננים יפה, מצטרפים יחד כדי לעשות את השבועיים הללו למאורע המלבב ביותר של שנת האימון.

אחרי גמר המחנה מתחיל מחדש אימונו האישי של הטוראי אטקינס בשנתו השניה. מפקד פלוגתו ומחלקתו עוקבים אחריו בתשומת לב, ואם יראה יכולת ניכרת ומתן תקוה בלבם, ייתכן, כי יצינו אותו בשנתו השניה כמועמד לסמל בעתיד. במקרה זה מצרפים אותו לקבוצה הקרויה בשם "חיילים נבחרים", שהם מבקרים יחד עם הסמלים בשעורים המיוחדים בשבילים בשבתות במשך החורף. ההוראה כאן שונה מזו שידע אטקינס עד עתה. בשנה הראשונה הורוהו על מנת שילמד, ועתה מורים אותו על מנת שידע ללמד. ולא הרי זה כהרי זה. תהום רכה רובצת בין ידיעת דבר על מנת לעשותו ובין ידיעת אותו דבר עצמו על מנת ללמדו לאחרים, מהר והיטב כאחד. בשנה השניה הוא מתחיל ללמוד דברים רבים נוספים: קריאת מפות, עבודות שדה, שיתוף פעולה עם שאר סוגי הנשק שצבא, ותכנוניהם; הוא מתמסר ביתר רצינות לענינים, כגון: ציון מסרות והבחנתן, אומדנת מרחקים, שימוש בפני הקרקע, פטרול, משמרות חוץ וכו', שבשנתו הראשונה רק נגע בהם. באביב פותחים שוב באימון הקיבוצי, ושוב מחנה שנתי וכך הוא נעשה יותר ויותר יעיל בדברים שכבר למד, כשמקצועות חדשים מתוספים כפעם בפעם, כדי לשמור על עינותו והתענינותו. בשנתו השלישית, כשיש יסוד להניח שהתקדם במידה מספקת, אפשר שיבחן עיי מפקד פלוגתו ואם יצליח בבחינה - ימנו אותו ללנס'קורפורל בכוא הזמן. אולם, לעולם אין הוא מסיים את לימודו; ואין דרגה בקריירה שלו בצבא הטריטוריאלי, ואפילו הגבוהה ביותר, אשר בה יוכל להגיד, "אני יודע הכל". לאמיתו של דבר, כל שהוא מרבה ללמוד הוא נוכח לדעת עד כמה ידיעתו מועטה.

עד כאן עסקנו, בקיצור ובפשטות, בחיל אטקינס מהפלוגה הרובאית. ומה דבר חבריו שצורפו לפלוגת המטה כאנשי מקצוע בענף זה או אחר? אף הם מקבלים בראש וראשונה, את האימון הראשוני בשימוש הנשק, בהתגוננות מפני גזים, ובטקטיקה כשאר הפלוגות בגדוד, אלא שהם פונים אחרי כן למקצועות מיוחדים. ראשונה האתגורים - מחלקה זו היא יחידה בעלת חשיבות חיונית בגדוד. בלי שירות איתות יעיל הבטליון הוא עיור, חרש ואילם בימי מלחמה, ויכולתו הקרבית סובלת מזה הרבה. האתגורים מתאמנים באיתות דגלים, פנסים, זמזמים (buzzer) וטלפון בכל התנאים. עבודתם מעניינת כל כך, והם נעשים כל כך נלהבים לה, עד שרמת יעילותם בצבא הטריטוריאלי גבוהה מאד. נוסף על כך עוסקות הרבה יחידות-איתות של הגדודים באל-חוט. דבר זה נעשה לפי שעה מחוץ לתפקידן הרשמי, משום שבטליונים רגילים אינם מצוידים במתקני אלחוט. אף-על-פי-כן יתכן מאד, כי בעתיד הקרוב יהנה הרדיו חלק של הציוד הגדודי ומוטב איפוא להיות מוכנים לכך. במצב הקיים הוא מוסיף ענין, עד שאפשר לראותו כפעולה המרתקת ביותר מפעולות אנשי-המקצוע של הגדוד.

את המחלקה השניה מהוים המתופפים. נוסף לתפקידם לתופף לגדוד בשעת מסע, הם אחראים בימי מלחמה להתגוננות האנטי-מטוטית של היחידה. הם

זעיר שבאולם - כל כלי-הנשק! כך שמעטים שעה נוהגים דורים מקליבר זרובים, אימון ת אלמנטריות בדרך ראה זשיטה הנותנת שיטת השאלות לא לסמוך על

ון הזה, באה יתרגל הסירון של ההתגוננות

מון השנתי - לחייל לפעול: תקופת אימונו את המתחיות בשדה, נסיון כמה שאפשר יגול, אם כי זאימון הטקטי הפתוח לירות הברן, את

יך. השבועים צוברים קציני את התכניות קות, הפלוגות יתיו המיוחדות

ת-הלילה עם קשה ביותר, ז רבות יותר

ל-לילה, כדי כלילה עלולה ון, שום הפלוגה: מקצוע מיוחד, צבומים מאד,

מצוידים במקלעי ברן עם תצובות מיוחדות, שמהם אפשר להפעיל את המקלעים לתכלית מיוחדת זו. כל אחד חייב להיות לא רק קלע טוב בברן, אלא עליו להיות קלע ממדרגה ראשונה נגד מטוסים תוקפים, מה שמצריך אימון מסוג מיוחד. מלבד זה חייב כל איש להכיר את לאומיותם וטיפוסם של האוירונים - ענין לא קל בימינו.

המחלקה השלישית - משרתת את שתי המרגמות בנות שלושת האינצ'ים. ונשק זה, שערכו חשוב בכל פעולה, מצריך אימון מקצועי רב מאד. פעולת הכלי עצמו, וכן גם השימוש הטקטי בו בקרב, מצריכים הבנה ונסיון.

המחלקה הרביעית - מחלקת נושאייה, ברן היא, בודאי, בעלת הנשק רב הכוח ורב הערך ביותר שברשות הבטליון. היא מרכבת מ-10 מכוניות משורינות, הדומות לטנקים קטנים, הנעות אף הן על "זחלים". כל מכונית יש לה 3 אנשים, והיא מצוידת במקלע ברן, שאפשר לפעול בו אגב תנועה או בעמידה, בעיקר במצב האחרון, לשם דיוק הקליעה. אפשרי בשעת הצורך גם להוריד את המקלע מן המכונית ולפעול בו מעל הארץ.

המכוניות הן מהירות ועוברות 50-60 ק"מ לשעה בדרכים או על קרקע שטוחה, ויכולות הן לנסוע 35 ק"מ לשעה על פני שטחים רגילים. הן מהוות זרבה אדירה של כושר-תנועה וכוח-אש בידי מפקד-הגדוד. האיש המשרת במחלקה זו צריך להיות מכוונאי טוב, נהג ממדרגה ראשונה המתמצא יפה בכל סביבה, בעל ראייה חדה וקלע מצוין בברן. למולנו, יותר קל למצוא נהגים ומכוונאים טובים, מוכנים מראש בצבא הטריטוריאלי מאשר בצבא הסדיר, כי אנשים רבים, העוסקים במכונאות או בנהיגת מכונות משא ככדות בחייהם האזרחיים, מצטרפים עתה לצבא הטריטוריאלי. ע"י כך חוסכים הרבה זמן יקר, אשר אלמלא כן צריך היה להוציאו על אימון.

המחלקה החמישית מכילה את החפצים, אלה הם אנשים המתמחים בנגרות, בהנחת מוקשים, בחפירה והתירה, בהקמת מכשולים והריסתם ובתפקידים כיוצא באלו. גם כאן מנצלים במלואו את משלח ידו האזרחי של האיש בשעה ששולחים אותו ליחידה זו, וע"י כך חוסכים זמן - זו המפלצת של המדרין בצבא הטריטוריאלי.

המחלקה הששית, והאחרונה, של שלוגת המטה היא המגוונת ביותר מכל המחלקות. היא מכילה טבחים, מחסנאים, מתקני הציד, לבלרים, מכוונאים, נהגים, שמשי-קצינים, קצבים, דוברים, סניטרים ומלצרים. כפי שאפשר לראות מן התפקידים השונים המפורטים כאן, ניתן להעזר הרבה באנשים העוסקים במקצועות אלה בחייהם האזרחיים, וישאר אישוא רק האימון הטקטי והאימון בנשק, כי במקצועו מומחה כבר האיש.

עכשו כמה מלים בנוגע ליחידה קטנה השייכת אף היא למטה הגדוד - כיתת הריגול. היא מורכבת מאנשים בעלי השכלה יתרה ויכולת מושלמת, ותפקידה, בימי מלחמה, להודיע למטה הגדוד על מהלך הקרב. אנשי מחלקה זו משמשים אזנים ועינים למפקד הגדוד, כי הם עוקבים מנקודות שונות אחרי המתהווה בזמן הפעולה ומעבירים הודעות על כך למטה. מפקד הגדוד מקבל ע"י כך מקור נוסף וחשוב מאד של ידיעות, העוזרות לו הרבה בתפקידו. אנשי יחידה זו מתמחים במיוחד בקריאת-מפות, הכנת מרשמי שדה, פענוח תצלומי-אוויר, והם מתאמנים בשקידה רבה בתצפית. עד כאן בנוגע לטוראי ואימונו, ומה בדבר הקצין? אפשר לציין, כי

בדרך כלל
קודם בקו
הנסיון -
שדורשים
מאנשי
את אימו
אחר הוא
ז. א. מכ
הנ
גורם את
להוציא
הוא מפק
לו את
גדולי הנ
ההצנות
במלחמה
תפקידו
אנשי
לעולם
להתרבו
המלחמה
ביכולתם
כך לא
ע"י הגד
לשימוש
ובמתן
גדולות
לקצינים
האחרים
כי פירו
ק
השונים,
1
2
3
4
5
6
7

בדרך כלל אין מקובל עתה למנות למשרה בצבא הטריטוריאלי אדם שלא שירת קודם בקורס לאימון קצינים בבית הספר שבו למד, או, מה שיותר טוב מבחינת הנסיון - שלא שירת בשורה, כחיל פשוט. הוא חייב לדעת לעשות כל דבר שדורשים מאיש השורה, ועליו לעשותו הרבה יותר טוב. עליו לדעת כל מה שנדרש מאנשיו לדעת, וכן להיות בר יכולת להנחיל מידיעותיו לאחרים. כרגיל, הוא מחחיל את אימונו בעודנו אחד מכיתת-הטירונים, והוא עובר במהירות את השלב הזה. אחר הוא ממשיך אימונו לפי מתכונת הקורסים בשביל סמלים וחיללים נבחרים. ז. א. מכשירים אותו ללמד אחרים ומעל לכל - להנהיג.

הנצחון בקרב תלוי יותר בכושר הניהוג של הקצינים הצעירים מאשר בכל גורם אחר. הגנרלים יכולים לתכנן תכניות מזהירות ביותר, המטות שלהם יכולים להוציא פקודות מושלמות ביותר, אולם, לבטוף, הגורם המכריע בין נצחון לכשלון הוא מפקד המחלקה. אי לואת מקדישים תשומת לב מיוחדת לאימון הקצין. מספקים לו את כל העתונות הצבאית השוטפת, ספרי היסטוריה צבאית, ותולדותיהם של גדולי המפקדים בעבר, - וממריצים אותו לקרוא בהם. כל זה, יחד עם ההרצאות, ההצגות והתרגילים הסקטיים בשדה, העוסקים בתפקידים השונים שיעמד בפניהם במלחמה - עשוי לפתח בו ההרגל לסמוך על כוחותיו הוא, בטחון עצמי, ידיעת תפקידו ויוזמה. והרי אלה הם תכונות יסודיות של מפקד, הרוצה לזכות באימון אנשיו, ומבלי ששיג את אמונם המלא של אלה הנמצאים תחת פקודתו, לא יהיה לעולם מנהיג במוכח האמיתי של המלה. בד בבד עם התקדמותו בדרגה צריכות להתרבות ידיעותיו גם בענפים אחרים של השירות הצבאי, ואף בנוגע לשאר שירותי המלחמה (הימיה והאוויריה). באין לו ידיעה מלאה על ארגונו, אופן פעולתו, מה ביכולתם לעשות, ובמה יכלתם מוגבלת, לא יוכל לתאם עמהם פעולה כראוי, ומתוך כך לא יזכה בתוצאות הטובות ביותר.

תרגילים סקטיים בלא גייסות נערכים בשביל הקצינים במשך כל השנה ע"י הגדוד, הבריגדה והדיביזיה. ערכם רב מאד בגלל הנסיון המוקנה על ידם לשימוש בעקרונות המלחמה במסגרת של דוגמאות מעשיות. בשימוש פני הקרקע ובמתן פקודות. ההודמנויות להשתתף בתרגילים עם צבא ממש וביחוד בפורמציות גדולות יותר מועטות הן, ולכן ה"ת.ט.ב.ג." הם תחליף הכרחי. הם גם מאפשרים לקצינים להפגש, ולהכיר, בימי שלום, קצינים של יחידות אחרות וענפי-החיל האחרים שבצבא, שאר לצדם יצטרכו להלחם בימי מלחמה. דבר זה, חשוב גם כן, כי פירושו יכול להיות שיתוף פעולה קל ומלא בימי הכרעה.

קצינים וסמלים כאחד מקבלים הדרכה בתפקידים המנהלתיים והאדמיניסטרטיביים השונים, אשר בהם הם עלולים להתקל בימי מלחמה. לימודים אלה כוללים אח המקצועות:

- (1) סידורי-שלומים והנהלת חשבונות;
- (2) סידורי-הזנה ומשק היחידה;
- (3) שירותים רפואיים, טיפול והעברת פצועים והיגיינה;
- (4) שימוש בדירות האוכלוסין, ואכסון צבא בימי מלחמה;
- (5) הספקת והחזקת מזון, מים, תחמושת, דלק ומחסנים צבאיים בימי מלחמה;
- (6) משק המכוניות;
- (7) תפקידים הקשורים בתנועת צבא בים, ברכבת, באויר או בתובלה מכנית.

* תרגילים סקטיים בלא גייסות.

המקלעים
לא עליו
ג מיוחד.
ענין לא

האינצ'ים.
לת הכלי

לת הנשק
זשורינות,
ג אנשים,
ה בעיקר
ז המקלע

גל קרקע
זן מהוות
ג במחלקה
! סביבה,
ומכונאים
זים רבים,
מצטרפים
כן צריך

המתמחים
ובתפקידים
יש בשעה
יך בצבא

ה המגוונת
ו מכונאים,
לראות מן
במקצועות
י במקצועו

יוד - כיתת
קידה, בימי
ונים ועינים
ומעבירים
מאד של
יאת-מפות,
תצפית.
לציון, כי

לצערנו, מעטות הן ההזדמנויות בצבא הטריטוריאלי לקבל נסיון מעשי, בימי שלום, ברוב המקצועות הללו. אולם הרצאות ניתנות והצגות נערכות, ובכל תרגיל טקטי, עם גייסות או בלעדיהם, משתמשים בכל הזדמנות כדי להציג את הכעיות החיוניות של מנהלה (אדמיניסטרציה).

כותרת הפרק הזה היא "היל הרגלים - אימונו ותרגולו". הרבה נאמר כאן בנוגע לאימון, אולם שום דבר לא נאמר על התרגול. הסיבה ברורה: בצבא הטריטוריאלי של היום יש רק מקום מועט לתרגול בצורתו הידועה לאזרחים. כשמוזכרים את המלה "תרגול" מצטייר בדעת הציבור אינסטינקטיבית התרגול הצרמאניאלי כגון, החלפת המשמר, תהלוכת-הדגל ביום הולדת המלך, המבוצעים כל כך יפה ע"י בריגדת הגוארדיה. לתרגול מעין זה אין מקום ולא יכול להיות מקום בצבא האזרחים. כדי להשיג אפילו יכולת בינונית בתרגול זה, נדרש כל רגע מהזמן המועט שבנמצא. זמן זה אפשר להשתמש בו בתועלת יותר מרובה לשם אימון. משום כך נעדר תרגול זה מתכנית הלימודים של הצבא הטריטוריאלי.

אף על פי כן ישנו, כמוכּן, תירגול-מה. מלמדים את האיש, בימים הראשונים, לטפל ברובה ולהסתדר במבנים שונים במהירות ובקלות; מלמדים אותו ובתשומת-לב רבה, את עקרונות ההליכה. זהו הכרח חיוני, כי למרות התקדמותו המפליאה של המיכון תהיינה הזדמנויות רבות במלחמה, שבהן יצטרך חיל הרגלים לעבור ברגל מרחקים גדולים - לעתים במשך ימים המימים, - ולהכנס לקרב בסוף ההליכה, כפי שנעשה כבר פעמים רבות, במלחמות העבר. הליכה טובה פירושה מהירות, ומהירות-תנועה פירושה אפתעה - אחד מכלי הנשק האדירים באוצר הנשק של הפיקוד הגבוה. אבל להשיגו אפשר רק ע"י לימוד יסודי של עיקרי ההליכה ב, מגרשי התרגול, בימי שלום.

כל המאמצים נעשים להיטיב את הכושר הגופני של החיל בזמן המועט שאפשר לחסוך אותו. ידוע, כי חוסר הזמן וההפסקה הארוכה שבין שיעור לשעור בצבא הטריטוריאלי הם מכשול חמור על דרך ההתקדמות בכיוון זה. אעפ"כ ברור לכל מפקד, כי אחד התפקידים הראשונים שלו אחרי הגיוס הוא להכשיר את היחידות, עד כמה שאפשר, מבחינה גופנית, ולמטרה זו ממריצים את האנשים בימי שלום לדאוג לכושר גופני בכל הדרכים האפשריות. הסמלים משתלמים בקורסים של מעמלים ומקיימים בקביעות שעורים בפלוגותיהם. כל צורת אספורט ואטלטיקה נכללת באימון. הכרחי, כמוכּן, לנהוג לפי השכל הישר. מה שמשמש שעה מכריאה ומעודדת לפועל של בית הרושת, או לאיש היושב במשך רוב היום, יתכן מאד שרק יוסיף עיפות לכפרי, שצעד כל היום אחרי מחרשתו. על כל פנים, יש מקום לתרבות הגוף גם באימון החיל הטריטוריאלי אשר, בדרך כלל, אינו מוכשר במידה הנדרשת לעמוד בהצלחה במתיחות המלחמה וסבלותיה.

מהי השפעתם של כלי הנשק החדשים על אימון הצבא האזרחי? ברור, כי האימון בנושק הוכפל פי כמה. לפני 1914 אימנו את החיל בשימוש הרובה והכידון. בזה התחיל ובה גמר, נשוא זאת למצב של היום. רובה וכידון נמצאים עדיין ברשותו, אולם נוסף לזה עליו ללמוד את המקלע וכיצד משתמשים בו, וכן להתאמן ברובה האנטי-טנקי, מרגמה של 2", רימון היד; עליו להתאמן בהתמדה גם בהתגוננות בפני גזים, ולשאת את מסכת הגז זמן ממושך בשעת האימון, בשעת פעולות-היריה במטוח, ובהזדמנויות אחרות.

השימוש בכל כלי-הנשק הללו, כמו גם המצאת הטנקים מסייע-המקלע, המכוניות

המשוריינו
וברור למ
מיכולת
המצב, ענ
המועטה
חיל לשדו
הפרט, אי
שיוכל לע
אותו הזמ
לתפקידיו

מ. ליזבר

התו

רב
בשטחה,
לכך ז -
נוחים לה
החוף בין
לצמת. י
המכוניות.
מקביל לי
נתוספו ב
ש
מהדרכים
הגשמים
לקיים או
הצריכו ה
בכבישי-ע
גיד
זה בשנו
חמרים.
הפרי, א
גיד
לציין בצ

המשוריינות והתפתחות המלחמה האוירית. - סיבכו ביותר את האימון הטקטי הרגיל, וברור למדי שהבעיות הצפות ועולות לפני האחראים לחינוך הצבאי דורשות הרבה מיכולת ההוראה וההנהלה שלהם. מובן כעת, מדוע אלה שהעריכו כראוי את המצב, עמדו על כך, שהאימון הזה ייעשה בימי שלום דוקא, והצטערו על התמיכה המועטה הניתנת לצבא הטריטוריאלי ע"י הארץ בכללה. יש לזכור כי הוצאתו של חיל לשדה הקרב, כשהוא מאומן רק לחצאין למלוי תפקידיו, מסכנת לא רק את הפרט, אלא גם את חבריו. ברור לכל, שאנו זקוקים לצבא בעל כח מספיק, שיוכל לעזור לבעלי-בריתנו בחדשי המלחמה הראשונים ולהחזיק מעמד בהצלחה עד אותו הזמן, שצבאנו שגויס עם פרוץ המלחמה, יהא מאומן לחלוטין ובריכולת להכנס לתפקידיו מעבר לים.

מ. לזוברסקי

התובלה המוטורית בארץ וסיגולה לתפקידי חירום

1. מצב התובלה המנועית בארץ

רבה חשיבותה של בעיית התובלה בארצנו. אמנם אין ארץ-ישראל גדולה בשטחה, אולם כלנו עדים לפיתוחה המהיר של תובלתה המנועית. מה גרם לכך? - כבר ההסתכלות הראשונה במפת הארץ מוכיחה, ששטחיה ההרריים אינם נוחים להעברת קוי מסילת הברזל לכל נקודותיה. מסילת הברזל עוברת במישור החוף בין תל-אביב וחיפה, מהיפה דרך שער העמקים, ומשם - דרך עמק בית-שאן לצמח. ישנו גם קשר של מסילת ברזל עם ירושלים, אבל הוא ארוך בהרבה מכביש המכוניות. אין פלא, שעם התפתחות הארץ, ועם העליה היהודית, נמתחו באופן מקביל לשורות הישובים עורקי דרכים לצרכי התובלה המנועית, ויחד עם הקמתם נחוספו במספר רב מכוניות לצרכי תובלה שונים.

בשנים האחרונות - שנות המאורעות - קמו הרבה ישובים חדשים המרוחקים מהדרכים הראשיות, והתובלה למקומות אלה היא קשה ביותר. אולם מפאת ריכוז הגשמים בעונה קצרה יחסית ובגלל ההפסקות שבין גשם לגשם יש אפשרות לקיים את הקשר עם הנקודות האמורות ללא הפרעות רציניות. הישובים החדשים הצריכו תוספת מכוניות בארץ, וצרכי האספקה והבטחון שלהם הגבירו את הצורך בכביש-עזר.

גידול משק המכוניות בארץ היה כל השנים מהיר מאד, ובעיקר גדל משק זה בשנות ה-פרוספריטי, כשתנועת הבנין היתה זקוקה למאות מכוניות לשם הספקת חברים. אף גידול הענף של פרי ההדר דרש מספר גדול של מכוניות בעונת הפרי, אשר דוקא בה רבה התוצרת גם מהמשקים של החקלאות המעורבת. גידול זה כשהוא לעצמו מעיד על ערך התובלה המנועית בארצנו, אלא שיש לציין בצער שהתפתחות זו היתה סטיכית, ללא הדרכה מצד המוסדות המתאימים.

וי, בימי
תרגיל
הנעיות
ן בנוגע
טוריאלי
ים את
י כגון,
פה ע"י
בצבא
מהזמן
אימון.

אשונים,
חשומת-
המפליאה
לעבור
ההליכה,
מהירות,
שק של
ההליכה

שאפשר
יר בצבא
רוך לכל
יחידתו,
אם לדאוג
מעמלים
ת באימון.
דת לפועל
יף עיפות
הנוף גם
ת לעמוד

ברור, כי
ה והכידון.
גים עדיין
ן להתאמן
בהתנוונות
לות-היריה

המכוניות